

Zo hoort het. De mest ligt in de mestgootjes. Als meer dan 30 tot 35 m³ per hectare bemest wordt, moeten de mestgootjes dieper zijn dan de 5 tot 6 cm die de sleufkouters trekken.

Zo hoort het niet. De mest mag niet uit de mestgootjes stromen.

Geen sleepvoet op zand

Alternatieven zijn voorhanden

Sleepvoetmachines zijn op zandgrond vanaf dit jaar verleden tijd.

Er bestaan goede alternatieven, zolang je maar netjes werkt.

Tekst: Monique Nieuwenhuis – Foto's: Jelle Broersma, adviseur en projectbegeleider, DLV

Emissiearm uitrijden is de meest efficiënte manier om de uitstoot van ammoniak te beperken. En de goedkoopste. Het realiseren van emissiearme stallen en extra mestopslag is vaak duurder. Als je netjes werkt daalt de uitstoot van ammoniak met 80 procent ten opzichte van bovengronds uitrijden. Door de mest in de grond te brengen stijgt bovendien het werkingspercentage van stikstof. Op graspercelen op natte zandgrond speelt een belangrijk nadeel echter een grote rol: insporing. Om insporing te voorkomen,

maakt een grote groep melkveehouders in Noord-Nederland gebruik van sleepslangen-aanvoer in combinatie met een sleufkouter of sleepvoetmachine. Dat zorgt voor een grote capaciteit tegen een lage prijs. Deze ondernemers zijn in 2010 in het netwerk 'Alternatief sleepvoetmachine op zandgrond' op zoek gegaan naar een systeem dat past binnen de wet- en regelgeving van 2012. Vanaf 1 januari moet de drijfmest direct in de grond. De sleufjes mogen niet breder zijn dan 5 cm en de afstand tussen de kouters moet minimaal 15 cm zijn. Er mag geen

overlap van bemesting plaatsvinden. Boven watervoerende of droge greppels mag niet bemest worden. De bemesters moeten beschikken over afsluitende secties en bij heffen op de kopakker moeten alle afsluiters dicht zijn. En daar is de veehouder zelf verantwoordelijk voor. "Medewerkers van de NVWA (AID) beoordelen altijd het uitgevoerde werk en niet de machine, omdat de man op de trekker belangrijk is voor de kwaliteit van het uitrijden van de mest", stelt netwerkbegeleider en DLV'er Jelle Broersma. Bij het toedienen van 30 tot 35 m³ mest

blijkt dat alle sleufkoutermachines moeite hebben om de mest daadwerkelijk in de grond te brengen. Te hoge giften zorgen ervoor dat de mest uit de mestgootjes stroomt. Wanneer meer dan 30 tot 35 m³ per hectare bemest wordt, moeten de mestgootjes dieper zijn dan die van 5 tot 6 cm die de sleufkouters trekken. Een zodenbemester kan wel meer kuubs per hectare in de grond brengen.

Afsluiters

Alle bemesters moeten zijn uitgerust met afsluitbare secties. Een deel van de bemester kan zo afgesloten worden, waardoor er geen mest in nabijgelegen greppels komt. Of het voorkomt dat stroken dubbel bemest of juist niet bemest worden. Omdat het afsluiten van de bemester bij heffen op de kopakker een vereiste is, hebben alle bemesters een start-stopstelsel. Met één druk op de knop door de chauffeur kunnen de afsluiters van de bemester dichtgezet worden. Hiermee voorkomt je dat de mest uit de pijpen loopt op de kopakker. Het nadeel is dat je de gehele mestaanvoerkolom stilzet. Dit geeft vertraging bij het stoppen en starten en kost dus capaciteit. Daarnaast geeft het stoppen en opstarten drukverschillen in de slangen, waardoor die sneller slijten. Een buffertank heeft deze nadelen niet. Het

blijkt een goed alternatief voor het start-stopstelsel. Hierdoor kan de bemester met slangenaanvoer op de kopakker gewoon doorpompen, wat de capaciteit van het systeem verhoogt. De veehouders in het netwerk beoordeelden ook verschillende systemen, zoals een trike, zelfrijder, rupstrekker en de machine in hondengang. Hondengang betekent dat bij een vierwielig voertuig de voorwielen in een ander spoor lopen. Bij een normaal spoor en natte omstandigheden kan twee keer door hetzelfde spoor rijden schade aan het gewas of structuurbederf aanrichten. Een rupstrekker laat op het rechte eind geen sporen na, alleen op de kopakker zijn er sporen te zien door het wringen in de bochten. Door gebruik te maken van brede banden met een lage luchtdruk kunnen ook wieltrekkers in de meeste omstandigheden goed uit de voeten. De voorkeur gaat echter uit naar een trike of een zelfrijder. Deze voertuigen zijn beter in staat de benodigde trekkracht over te brengen en voldoende druk op de bemester te houden. Hierdoor snijdt deze ook bij hogere giften diep en netjes in de zode. "Alle machines kennen voor- en nadelen, maar externe factoren zijn vaak bepalend voor het resultaat", meent netwerkbegeleider Broersma van DLV. Alles staat of valt uiteindelijk met de manier van toedienen, het

tijdstip en de weersomstandigheden. Het beste resultaat wordt bereikt bij een juiste afstemming tussen machine en de grootte van de mestgift, en met een chauffeur met ervaring en een ondernemer met geduld. Een weekje wachten tijdens natte omstandigheden doet veel goed.

Scherpere eisen	
Activiteiten	Eisen
Mest in de grond	Zandgrond
Breedte meststroken	< 5 cm
Mest op met water verzadigde grond	Niet toegestaan
Mest op bevroren grond	Niet toegestaan
Mest in greppel	Niet toegestaan
Mest bovengronds over de kopakker zwaaien	Niet toegestaan
Zodenbemester liften, sproeien	Niet toegestaan
Bij aanvoerslang liften, sproeien	Niet toegestaan
Inzet sleufkouter	Alleen op klei- en veengrond
Zodenbemester	Verplicht op zand, toegestaan op klei en veen
Overlap stroken	Niet toegestaan